

УДК 336.226.322

*В. А. Валігура,
к. е. н., доцент кафедри податків та фіскальної політики,
Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль*

ВЕКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА РОЗШИРЕННЯ БАЗИ ОПОДАТКУВАННЯ ПДВ В УКРАЇНІ

*V. Valigura,
Ph. D., assistant professor, department of tax and fiscal policy,
Ternopil National Economic University, Ternopil*

THE WAYS OF INCREASING THE USE AND EXPANSION OF THE TAX BASE OF VAT IN UKRAINE

Розмежовано поняття «підвищення рівня оподаткування податкової бази» та «розширення податкової бази». Виділено фактори, які впливають на рівень оподаткування та розширення податкової бази ПДВ. Проаналізовано вплив окремих факторів на збільшення вартісної величини бази оподаткування ПДВ в Україні.

The concepts of «raising taxes tax base» and «broadening the tax base» are distinguished. The factors that affect the level of taxation and expanding the tax base of VAT are identified. The influence of individual factors on increasing the cost value of the tax base of VAT in Ukraine is analysed.

Ключові слова: податок на додану вартість, база оподаткування, рівень використання бази оподаткування, розширення бази оподаткування, податкові пільги, ставки податку.

Keywords: value added tax, the tax base, the level of use of the tax base, broaden the tax base, tax benefits, tax rate.

Постановка проблеми. Прийняття Податкового кодексу України (ПКУ) не внесло особливих коректив у механізм справляння податку на додану вартість. Основне нововведення пов'язане із зниженням ставки цього податку до 17% вступить у дію лише із 2014 р. і невідомо чи принесе очікуваний ефект. Натомість реальних кроків, спрямованих на розширення бази оподаткування ПДВ не зроблено, хоча досліджуваний податок один із найбільш фіскально значущих в Україні саме за рахунок широкій бази оподаткування.

До невіршених впродовж багатьох років проблем справляння ПДВ належать: застосування нелегальних схем ухилення від сплати податку, наявність заборгованості з бюджетного відшкодування ПДВ, зловживання із незаконним отриманням відшкодування, відсутність диференціації податкового навантаження на споживання різних товарних груп, наявність необгрунтованих пільг, у деяких випадках вимивання оборотних коштів підприємств тощо. Зазначені проблеми зумовлені як загальним незадовільним соціально-економічним становищем у державі, неефективністю функціонування податкової системи, так і недоліками у сфері адміністрування самого ПДВ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання пов'язані з ефективністю справляння ПДВ в Україні досліджували багато вітчизняних науковців, зокрема: В. Андрущенко, В. Буряковський, З. Варналій, В. Вишневецький, О. Данілов, А. Дрига, Т. Єфіменко, Ю. Іванов, А. Крисоватий, І. Лютий, В. Мельник, Т. Паянок, М. Петренко, А. Соколовська, Ф. Ярошенко та багато інших. У працях наведених вчених запропоновано вдосконалення механізму адміністрування ПДВ з різних позицій, в тому числі й щодо розширення бази оподаткування. Проте комплексного дослідження присвяченого особливостям використання і розширення податкової бази ПДВ в Україні нема. Авторський внесок у досліджувану проблематику нами започатковано у праці [1], де наведено методику розрахунку коефіцієнта використання податкової бази ПДВ й проаналізовано вплив пільгового оподаткування на величину цього коефіцієнта. Однак потребують подальшого дослідження питання розширення бази оподаткування ПДВ в Україні за допомогою проведення як дискреційної, так і не дискреційної фіскальної політики.

Мета і завдання дослідження. Таким чином, метою нашого дослідження є визначення причин низького рівня використання бази щодо ПДВ, окреслення чітких векторів його підвищення й формування пропозицій по розширенню податкової бази згаданого податку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Насамперед необхідно з теоретичної точки зору розмежувати поняття «підвищення рівня оподаткування податкової бази» та «розширення податкової бази». Виходячи з економічної сутності та назви досліджуваного податку його базою оподаткування є додана вартість. Однак внаслідок наявності тіньової економіки, пільгового оподаткування, спеціальних податкових режимів, величини обороту до якого не обов'язково реєструється платником ПДВ не вся додана вартість у державі залучена до оподаткування. Таким чином, під розширенням податкової бази ПДВ ми розуміємо збільшення офіційної величини доданої вартості у державі. Натомість підвищення рівня використання податкової бази ПДВ це залучення до оподаткування раніше не задіяної, однак офіційно облікованої доданої вартості. Ці поняття тісно взаємопов'язані між собою і на практиці, в деяких випадках, буває важко визначити за рахунок чого збільшилась величина доданої вартості, яка підлягає оподаткуванню.

Для оцінки функціонування ПДВ в частині залучення до оподаткування бази цього податку доцільно проаналізувати окремі показники (табл. 1).

Таблиця 1. Показники оцінки ефективності функціонування ПДВ в Україні у 2007 – 2011 рр.

Показники	Рік				
	2007	2008	2009	2010	2011
Надходження ПДВ, млрд. грн.	59,38	92,08	84,60	86,32	130,09
Темп приросту надходжень ПДВ, %	-	55,00	-8,13	2,03	50,71
База оподаткування ПДВ*, млрд. грн.	632,89	831,27	798,02	951,23	1115,51
Темп приросту бази оподаткування ПДВ, %	-	31,35	-4,00	19,20	17,30
Ефективна ставка ПДВ, %	9,38	11,08	10,60	9,07	11,66
Продуктивність ПДВ (рівень оподаткування податкової бази), %	46,91	55,39	53,01	45,37	58,31

*Примітка: * сума прибутку та оплати праці.*

Джерело: складено автором за: [2; 3].

На основі аналізу надходжень ПДВ та його податкової бази ми розрахували ефективну ставку ПДВ та продуктивність даного податку, або рівень використання податкової бази. Необхідно зауважити, що за базу нарахування ПДВ прийняли величину доданої вартості, розраховану за методом додавання прибутку та оплати праці, а не кінцеві споживчі витрати домогосподарств, які зазвичай використовуються для розрахунку ефективної ставки та продуктивності ПДВ. Обрану методику ми пояснюємо тим, що кінцеві споживчі витрати домогосподарств не охоплюють усю додану вартість, як базу оподаткування ПДВ.

Наведені у табл. 1. дані свідчать, що надходження від ПДВ впродовж аналізованого періоду зростали в усіх роках, окрім 2009 р., у якому найбільш відчутними були наслідки світової фінансової кризи. Негативні тенденції кризи позначилися і на показниках 2010 р., у якому спостерігався мінімальний темп приросту надходжень податку – 2,03%. Вагомі прирости надходжень податку спостерігалися у 2008 та 2011 рр. – 55% та 50,71%, при відносно менших темпах приросту бази оподаткування – 31,35% та 17,30%. Це свідчить про те, що в цих роках рівень використання бази оподаткування або продуктивність ПДВ зростає і надходження податку збільшилися не тільки за рахунок зростання бази, а й завдяки збільшенню рівня її використання. Натомість у 2009 р. база оподаткування зменшилась на 4%, а надходження ПДВ зменшилися на 8,13%. У 2010 р. база оподаткування зростає аж на 19,20%, а податкові надходження – лише на 2,03%. Тобто у 2009 р. податкова база знизилась з меншим темпом, ніж надходження ПДВ, а у 2010 р. – зростає з більшим, відповідно й продуктивність ПДВ у цих роках була нижча. Наведений аналіз свідчить про те, що надходження ПДВ прямо залежать від рівня використання податкової бази, який нажалі в Україні є низький.

Розділяючи поняття «розширення податкової бази» та «підвищення рівня використання податкової бази», виокремимо фактори, які впливають на зазначені процеси.

Розширення податкової бази залежить від покращення загальноекономічної ситуації у державі, рівня тіньової економіки, сукупного податкового навантаження і податкового навантаження за окремим податком, або величини його ставки. Натомість рівень використання податкової бази залежить більшою мірою від суб'єктивних факторів, таких як: межа обов'язкової реєстрації платників ПДВ, кількість платників, які перебувають на спрощеній системі оподаткування без реєстрації платниками ПДВ, обсяг наданих податкових пільг, механізм формування звичайних цін тощо.

Проаналізуємо детальніше можливість впливу наведених факторів на розширення чи підвищення рівня використання податкової бази з ПДВ.

Податок на додану вартість це платіж, який безпосередньо залежить від рівня розвитку економіки і її циклічності. Наведені у табл. 1 показники свідчать про те, що із настанням рецесії в економіці надходження податку також знижуються, оскільки падає величина доданої вартості у державі. Основними складовими доданої вартості є прибуток та оплата праці, від величини яких найбільшою мірою залежать надходження податку. Саме тому необхідно проводити економічну політику стимулювання розвитку реального сектора економіки, що дасть змогу розширити базу оподаткування за більшістю податків і створити фінансову основу майбутнього соціального розвитку.

Однією із найважливіших проблем соціально-економічного розвитку в Україні є великі обсяги тіньової економіки. Це негативно позначається на конкурентному середовищі в окремо взятих галузях, знижує якість виготовлених товарів і наданих послуг, створює негативний імідж для держави в цілому і, саме головне, негативно позначається на доходах бюджету та чинить загрозу фінансовій безпеці держави. В тіньовій економіці криється потужний потенціал оподаткування. За оцінками Міністерства економічного розвитку і торгівлі України рівень тіньової економіки у 2012 році становив 34% [4]. Міжнародні організації оцінюють цей показник в межах 50%. Тому вкрай важливо забезпечити вихід із тіні хоча би частини бази оподаткування ПДВ. Сприятливі цьому може зниження податкового навантаження з одночасним підвищенням ефективності податкового та митного контролю і збільшенням розміру штрафних санкцій.

Класичний механізм розширення бази оподаткування передбачає зниження ставки податку. За весь час функціонування податкової системи ставка ПДВ в Україні не була нижча ніж 20%. Натомість розпочиналась фіскальна практика справляння ПДВ в Україні зі ставки 28%, яка діяла у 1991 – 1992 рр. Проте високе податкове навантаження збільшувало рівень ухилення від сплати податку і звужувало базу його оподаткування, що змусило знизити ставку ПДВ з 1.01.1993 р. до 20%. Високий рівень інфляції та великий дефіцит фінансових ресурсів держави стали причиною наступного підвищення ставки ПДВ до рівня 28%, яка діяла з 15.05.1993 р. до 31.05.1995 р. Однак економіка не витримувала такого фіскального навантаження і з 1.06.1995 р. ставку ПДВ знову було знижено до 20% і такий її рівень є до нині та передбачений до 2014 р. З прийняттям ПКУ податкова система поступово реформується в напрямку лібералізації. Так з 2014 р. передбачено зниження ставки ПДВ до рівня 17%. Теоретично це має вплинути на розширення бази оподаткування ПДВ, однак на практиці це малоймовірно. На нашу думку реакція бази оподаткування на зниження ставки може бути тоді коли у суспільстві сформовано фіскальні традиції, спостерігається високий рівень податкової культури та податки з високим коефіцієнтом повертаються платникам у вигляді суспільних благ. В Україні на належному рівні не виконуються жодна із зазначених умов, тому очікувати швидкого і потужного розширення бази оподаткування по ПДВ внаслідок зниження ставки до рівня 17% особливо не варто.

Звичайно, ми позитивно відносимося до законодавчих ініціатив щодо зниження ставки ПДВ, однак такі кроки треба робити в комплексі із реформуванням інших елементів цього податку, зокрема скасуванням багатьох пільг на науковій основі. Наші пропозиції в цьому питанні полягають у запровадженні загальносвітової практики справляння ПДВ за диференційованими ставками. Найбільше податкове навантаження щодо цього податку припадає на громадян та сім'ї з низькими доходами, оскільки питома вага споживання в їхніх доходах – найбільша. Зважаючи на це справедливніше буде диференціювати підхід до оподаткування споживання, встановивши знижені та підвищену ставки ПДВ. Поряд із цим доцільно скасувати ряд податкових пільг щодо ПДВ, зокрема операції, звільнені від оподаткування, оподаткувавши їх за зниженими ставками. Такий підхід сприятиме розширенню бази оподаткування за рахунок переходу багатьох підприємств на знижені ставки.

Ми пропонуємо поряд зі стандартною ставкою ввести дві знижені та одну підвищену. Для визначення величини ставок застосуємо підхід еквівалентності між загальним податком на споживання – ПДВ та податком на заробітну плату (податок на доходи фізичних осіб). Еквівалентність цих податків довели Е. Аткинсон та Дж. Стігліц у праці [5]. Зокрема, на основі рівності, що впливає з бюджетних обмежень, виведене наступне співвідношення між ставками згаданих податків:

$$(1-t) = \frac{1}{1+t'}, \quad (1)$$

де: t – ставка податку на доходи фізичних осіб; t' – ставка ПДВ.

Отже, $\frac{1}{3}$ податку на заробітну плату еквівалентна 50% податку на споживання [5, с. 104].

Зважаючи на викладене, визначимо стандартну ставку ПДВ, застосовуючи рівність 1. Діючій ставці податку на доходи фізичних осіб (15%), згідно з рівністю 1, відповідає ставка ПДВ 17,6%. Тому вважаємо за доцільне знизити стандартну ставку ПДВ до цього рівня.

Проте, згідно з Шостою Директивою Ради 77/388/ЄЕС, можна застосовувати дві знижені ставки, що мають бути не нижчими 5%. Тому, зважаючи на європейську фіскальну практику і згадану норму директиви, пропонуємо застосовувати ще дві знижені ставки ПДВ одну в межах 10%, а іншу на гранично допустимому низькому рівні – 5%.

Нині у країнах-членах Євросоюзу нема практики застосування підвищених ставок ПДВ. Однак вітчизняні соціально-економічні та фіскальні реалії дають змогу стверджувати про необхідність її застосування. Тому, ми вважаємо за доцільне на початкових етапах диференціації ставок ПДВ ввести одну підвищену ставку цього податку для оподаткування реалізації товарів, що не належать до соціально значимих товарів першої необхідності. Це забезпечить рівномірніший розподіл податкового навантаження між різними верствами населення і частково стримас зниження фіскальної ефективності ПДВ внаслідок застосування знижених ставок даного податку. Отже, пропонуємо ввести підвищену ставку 25%. Порівняно незначну різницю між стандартною та підвищеною ставками пояснюємо необхідністю підтримування на належному рівні сукупного споживчого попиту. Хоча попит на товари розкоші зазвичай нееластичний за ціною, однак надто високі ставки універсального акцизу можуть певною мірою знизити його. Таким чином, ми визначили доцільність застосування чотирьох ставок ПДВ. Двох знижених – 5% і 10%, стандартної – 17,6% та підвищеної – 25%. Ставку 5% пропонуємо застосовувати для оподаткування видавничої продукції, шкільних товарів і фармацевтичних препаратів, ставку 10% – для оподаткування більшості продуктів харчування, а підвищену ставку – 25% для оподаткування соціально небезпечних продуктів (алкогольних напоїв, тютюнових виробів), ювелірних виробів, дорогих автомобілів тощо.

В Україні велика частка доданої вартості створюється підприємствами, які офіційно не зареєстровані платниками ПДВ. Це пов'язано із наявністю межі обов'язкової реєстрації платником ПДВ та функціонуванням багатьох підприємств на спрощеній системі оподаткування без реєстрації платниками цього податку. Зазначені аспекти негативно впливають на рівень використання податкової бази щодо ПДВ. Нині підприємства, загальна сума від здійснення операцій з постачання товарів у яких протягом останніх 12 календарних місяців не перевищує 300000 грн. можуть не реєструватися платниками ПДВ і більшість із зазначених підприємств функціонують на спрощеній системі оподаткування. Ми вважаємо, що поріг обов'язкової реєстрації платників ПДВ в Україні потрібно знизити, що дасть змогу підвищити рівень використання податкової бази цього податку. Це також є актуальним з позиції того, що частка підприємств, які бажають добровільно зареєструватися платниками ПДВ останніми роками зростає, що пояснюється бажанням отримати право виписки податкових накладних для своїх контрагентів.

Натомість механізм реєстрації платником ПДВ підприємства, яке не досягло суми операцій з постачання товарів, обов'язковою для реєстрації набагато складніший. Вагомий вплив на рівень використання податкової бази чинять пільги з податку на додану вартість, адже ПДВ – найбільш пільгоємний податок (табл. 2).

Таблиця 2. Обсяги втрат бюджету від надання податкових пільг в Україні у 2009 – 2011 рр.

Податок	2009		2010		2011	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
ПДВ	25830616	90,4332	34449706	91,6561	41453217	69,8647
Податок на прибуток підприємств	2023945	7,0858	2130743	5,6690	15501411	26,1259
Акцизний збір (податок) з вироблених на території України товарів	329	0,0012	761	0,0020	2011057	3,3894
Плата за землю	608861	2,1316	901657	2,3989	253013	0,4264
Податок з власників транспортних засобів	87073	0,3048	89451	0,2380	-	-
Акцизний збір (податок) з ввезених на територію України товарів	-	-	-	-	114120	0,1923
Місцеві податки та збори	6615	0,0232	9344	0,0249	-	-
Збір за спеціальне використання води	2671	0,0094	2571	0,0068	-	-
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	2815	0,0099	1452	0,0039	-	-
Туристичний збір	-	-	-	-	644	0,0011
Державне мито	142	0,0005	155	0,0004	101	0,0002
Збір за спеціальне використання лісових ресурсів	136	0,0005	-	-	-	-
Платежі за користування надрами	2	0,0000	1	0,0000	-	-
Всього	28563205	100,0000	37585841	100,0000	59333563	100,0000

Джерело: [6].

Як видно з табл. 2, у 2009 та 2010 рр. пільги з ПДВ перевищували 90% обсягу втрат бюджету від надання пільг за всіма податками, а у 2011 р. їх питома вага у структурі втрат бюджету від усіх пільг знизилась до 70%. Це відбулося не за рахунок зниження суми втрат бюджету від надання пільг з ПДВ, а через різке зростання обсягу втрат бюджету від надання пільг з податку на прибуток підприємств після введення в дію Податкового кодексу України.

У табл. 3 представлено структуру наданих пільг з ПДВ, відповідно до кодів, наведених у довіднику пільг. З даної таблиці видно, що найбільші втрати бюджету є від надання пільг з ПДВ сільськогосподарським виробникам та підприємствам, які здійснюють перевезення пасажирів і вантажів транзитом через територію України.

Таблиця 3. Структура наданих пільг з ПДВ в Україні у 2009 – 2011 рр. відповідно до видів наведених у довіднику пільг

Код пільги	2009	2010	2011	Опис пільги
14010368, 14010450	29,67%	32,03%	29,99%	Не платять ПДВ с/г виробники для відшкодування уже сплаченого ПДВ на вартість виробничих факторів та для інших цілей.
14010333, 14010443	25,97%	27,87%	23,59%	Звільнюються від ПДВ послуги перевезення пасажирів і вантажів транзитом через Україну.
14010088, 14010437	13,30%	9,23%	6,32%	Поставка визначених кабіном ліків звільняється від ПДВ.
14010466	0,00%	0,00%	10,69%	Не оподатковується ПДВ експорт зернових до 2014 року.
14010372	5,80%	7,08%	0,00%	ПДВ з реалізації м'ясо-молочної продукції повертається виробникам як дотація з боку держави.
14010084, 14010404	5,87%	5,02%	4,60%	Не оподатковують послуги, надані дитячими музичними школами, будинками культури, школами, університетами, ПТУ тощо.
14010335	4,25%	5,71%	0,00%	Звільняються від сплати ПДВ імпорт/реімпорт ліків, визначених Кабміном.
14010465	0,00%	0,00%	5,59%	Поставка брухту чорних і кольорових металів не оподатковується до 2014 року.
14010081, 14010435	2,79%	2,46%	2,78%	Неоподатковується ПДВ поставка періодики, словників, зошитів, підручників, посібників.
Інші пільги	12,35%	10,60%	16,44%	
Всього	100,0%	100,0%	100,0%	

Джерело: [6].

Ми не заперечуємо необхідність фінансової підтримки з боку держави підприємств, які здійснюють наведені у табл. 3 операції, однак це потрібно робити не виключно податковим стимулюванням і зокрема пільгами. Так, сільське господарство у всьому світі є дотаційною галуззю, тому ми пропонуємо відійти від практики надання податкових пільг у цій галузі, а натомість надавати сільськогосподарським товаровиробникам прямі дотації із бюджету. Щодо інших операцій, які звільнені від оподаткування ПДВ, то їх пропонуємо оподатковувати за наведеними вище зниженими ставками податку. Зазначені дії сприятимуть підвищенню рівня використання податкової бази з ПДВ в Україні.

Рівень використання податкової бази з ПДВ також залежить від її законодавчого визначення. Так, відповідно до Податкового кодексу України база оподаткування операцій з постачання товарів/послуг визначається виходячи з їх договірної (контрактної) вартості, але не нижче звичайних цін, визначених відповідно до статті 39 цього Кодексу. Натомість у згаданій статті зазначено, що звичайна ціна на товари (роботи, послуги) збігається з договірною ціною, якщо інше не встановлено Податковим кодексом і не доведено зворотне. Також у статті 39 Податкового кодексу визначено, що обов'язок доведення того, що ціна договору (правочину) не відповідає рівню звичайної ціни, покладається на орган державної податкової служби у порядку, встановленому законом. У разі відхилення договірних цін у податковому обліку платника податків у бік збільшення або зменшення від звичайних цін менше ніж на 20 відсотків, таке відхилення не може бути підставою для визначення (нарахування) податкового зобов'язання, коригування від'ємного значення об'єкта оподаткування або інших показників податкової звітності.

Отже, із наведених норм Податкового кодексу зрозуміло, що звичайну ціну встановлюють контрагенти самостійно під час укладання договору і подальший обов'язок доведення того, що вона не відповідає рівню справедливих ринкових цін покладається на органи податкової служби. Більше того, якщо ціна договору відхиляється від встановленої податковими органами звичайної ціни менше ніж на 20% дотримувати податкові зобов'язання взагалі не можливо.

Враховуючи, що суб'єкти підприємницької діяльності краще знають ринок продажу товарів (робіт, послуг) покладення обов'язку доведення того, що ціна договору не відповідає рівню звичайних цін на органи податкової служби не може дати очікуваного результату, оскільки платник податку має право обґрунтувати рівень договірних цін. Він може навести й інші відмінності операції з продажу товарів (робіт, послуг), які відрізняють його операцію від інших, що здійснюються на

ринку і суттєво впливають на рівень договірної ціни, посилаючись на те, що порівнювані товари не є однорідними. При цьому він може самостійно вибирати коло договорів, умови яких він вважає співставними, звичайно, з належним мотивуванням, яке може ґрунтуватись на властивостях товару, умовах продажу, ситуації на ринку за тих чи інших обставин [7, с. 3].

Зважаючи на зазначене, при теперішньому законодавчому визначенні бази оподаткування ПДВ і поняття «звичайні ціни», суб'єкти господарювання мають можливість маніпулювати рівнем звичайних цін як у сторону їх заниження для зменшення бази оподаткування, так і в сторону завищення, для формування податкового кредиту своїм контрагентам. Така ситуація значно знижує базу оподаткування ПДВ та його фіскальну ефективність.

Розв'язанням наведеної проблеми може бути обмеження мінімальної межі визначення бази оподаткування податком на додану вартість розміром витрат, понесених на придбання (виготовлення) товарів (робіт, послуг), тобто сумою витрат по сплаті ПДВ, віднесених до складу податкового кредиту. Таким чином законодавче визначення бази оподаткування матиме таку редакцію: «База оподаткування операцій з постачання товарів/послуг визначається виходячи з їх договірної (контрактної) вартості, але не нижче витрат здійснених на придбання (виготовлення) таких товарів/послуг» [8, с. 156].

Висновки з проведеного дослідження. Отже у процесі дослідження бази оподаткування ПДВ ми дійшли до висновку, що основними напрямками підвищення рівня її використання та розширення є:

1. Проведення економічної політики, спрямованої на стимулювання розвитку реального сектора економіки;
2. Забезпечення виходу з тіні бази оподаткування ПДВ, шляхом зниження податкового навантаження з одночасним підвищенням ефективності податкового контролю і збільшенням розміру штрафних санкцій;
3. Зниження стандартної ставки ПДВ до рівня 17,6% та введення двох знижених ставок – 5% і 10% й однієї підвищеної ставки – 25%;
4. Зниження меж обов'язкової реєстрації платників ПДВ;
5. Скасування податкових пільг з ПДВ у вигляді операцій, що звільнені від оподаткування та оподаткування їх за зниженими ставками;
6. Внесення змін до Податкового кодексу України щодо визначення бази оподаткування ПДВ в частині обмеження мінімальної межі визначення бази оподаткування ПДВ розміром витрат понесених на придбання товарів (робіт, послуг).

На нашу думку, перспективи подальших наукових досліджень в окресленій царині полягають в кількісній оцінці фіскальної ефективності ПДВ від введення у дію зазначених пропозицій.

Література:

1. Крисоватий А. І. Домінанти гармонізації оподаткування: національні та міжнародні вектори : [монографія] / А. Крисоватий, В. Валігура. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. – 248 с.
2. Звіти про виконання Зведеного бюджету України за 2007 – 2011 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>
3. Зведені національні рахунки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Оцінка обсягів тіньової економіки в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.me.gov.ua/file/link/187630/file/Shadow_Ikv2012.doc.
5. Аткинсон Э. Б. Лекции по экономической теории государственного сектора : [учебник] / Э. Б. Аткинсон, Дж. Э. Стиглиц ; [пер. с англ. под. ред. Л. Л. Любимова]. – М. : Аспект Пресс, 1995. – 832 с. – (Программа: Обновление гуманитар. образования в России).
6. А скільки в Україні податкових пільг? – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://iavorskyi.wordpress.com/2013/02/01/податкові-пільги-варто-чи-ні/>
7. Кулик П. Л. ПДВ у Проекті Податкового кодексу: оцінка фіскального потенціалу / П. Л. Кулик // «Економічні науки». – Серія «Облік і фінанси». – 2010. – Випуск 7 (25). – Ч. 4. – С. 1 – 9.
8. Кулик П. «Звичайні ціни» та їх вплив на визначення бази оподаткування податком на додану вартість / Петро Кулик // Світ фінансів. – 2010. – № 3. – С. 150 – 157.

Стаття надійшла до редакції 10.04.2013 р.



ТОВ "ДКС Центр"